ઈન્સાન બન્ને કી ફિકર કરે

હઝરત મુફ્તી તકી ઉસ્માની (દબ)

ઈસ્લાહી ખુત્બાત ઉર્દૂ/23 સે મજમૂન કા ખુલાસા લિપ્યાંતરણ કિયા હૈ.

બિસ્મિલ્લાહિર્રહમાનિર્રહિમ

હઝરત હન્ઝલાહ (રદી) કાતિબ એ વહી થે

હઝરત હન્ઝલાહ (રદી) જલીલઉલ કદર સહાબી થે યે ઉન સહાબા મેં સે થે જો વહી કો લિખને વાલે થે જબ રસૂલુલ્લાહﷺ પર વહી નાઝિલ હોતી ઔર કુરાન શરીફ નાઝિલ હોતા તો રસૂલુલ્લાહﷺ ને કુછ સહાબા (રદી) કો મુકર્રર કિયા હુવા થા રસૂલુલ્લાહﷺ ઉનમે સે કિસી કો બુલવાતે ઔર ઉનકો વહી કે અલ્ફાઝ સુનતે ઔર વો ઉનકો લિખ લિયા કરતે થે. વો ફરમાતે હે એક મર્તબા મેં રાસ્તે સે ગુઝર રહા થા કે હઝરત અબૂ બક્ર (રદી) સે મુલાકાત હો ગયી સલામ દવા હુવી હઝરત અબૂ બક્ર (રદી) ને મુઝ સે પૂછા હન્ઝલાહ કિયા હાલ હે? મેં અપની ધુન મેં મગન થા મેને અપની ઉસી ધુન મેં જવાબ દિયા હન્ઝલાહ તો મુનાફિક હો ગયા. હઝરત અબૂ બક્ર (રદી) ને ફરમાયા યે તુમ કિયા કહ રહે હો કૈસે મુનાફિક હો ગએ? ઉન્હોંને ને જવાબ દિયા કે હમ રસૂલુલ્લાહﷺ કી મજલિસ મેં જાતે ઔર બૈઠતે હે તો વહ હમારે દિલ કી યે હાલત

ઐસી હોતી હે કી હમારે દિલ અલ્લાહ તાલા કી તરફ મુતવજ્જેહ હોતે હે જન્નત, જહન્નમ ઔર આખિરત કા ધિયાન પૈદા હોતા હે ગોયા હમ ઉનકો અપની આઁખોં સે દેખ રહે હે ઔર રસૂલુલ્લાહﷺ કી બાતે ઔર અલ્લાહ તાલા કી યાદ દિલ મેં બૈઠ જાતી હે. લેકિન જબ હમ મજલિસ સે ઉઠકર ઘર જાતે હે ઔર અપને બીવી બચ્ચો સે મિલતે હે ઔર કામ-કાજ મેં લગ જાતે હે તો હમારે દિલ કી વો કૈફિયત જો આપ કી મજલિસ મેં તારી હુવી થી વો ખતમ હો જાતી હે યે નિફાક કા હી કામ તો હો ગયા લિહાઝા મેં તો મુનાફિક હો ગયા.

સહાબા (રદી) કે મકામ કા અંદાઝા લગાએ ઉનસે કોઈ નેક અમલ છૂટા નહીં ઔર કોઈ ગુનાહ કા કામ ભી નહીં કિયા સિર્ફ ઈતની સી બાત થી કે દિલ કી વો કૈફિયત બાકી નહીં રહી જો રસૂલુલ્લાહﷺ કી ખિદમત મેં રહતી હે તો ઈનકો ફિક્ર હો ગયી કે મેં મુનાફિક તો નહીં હો ગયા હમારા યે હાલ હે કે હમારે અમલ છૂટ જાએ, નમાઝે નિકલ જાએ, જમાત નિકલ જાએ, ગુનાહ હો જાએ, તો ભી હમ નેક કે નેક હી હે કોઈ ફિક્ર નહીં સહાબા (રદી) કા યે હાલ થા અમલ કો તો છોડો સિર્ફ દિલ કી કૈફિયત બદલી તો ઈસ પર ઉનકો ફિક્ર લગ ગયી કે મેં તો મુનાફિક હો ગયા.

ઉનકા ઠિકાના રસૂલુલ્લાહﷺ કા દરબાર થા

હઝરત અબૂ બક્ર (રદી) ઈનપર હૈરાન હો રહે થે કે તુમ યે કિયા બાત કહ રહે હો લેકિન જબ હઝરત હન્ઝલાહ (રદી) કી યે બાતે સુની તો ખુદ હઝરત અબૂ બક્ર (રદી) કો ભી અપની ફિક્ર લાહિક હો ગયી ઔર ફરમાયા તુમ જો કૈફિયત બતા રહે હો યે બાત તો મેરે સાથ ભી પેશ આતી હે મેં ભી રસૂલુલ્લાહﷺ કી ખિદમત મેં જાતા હુ તો મેરે દિલ કા હાલ ઔર હોતા હે ઔર જબ બહાર આતા હુ તો વો કૈફિયત બાકી નહીં રહતી તો ચલો દોનોં મિલકર રસૂલુલ્લાહﷺ કી ખિદમત મેં જાતે હે ઔર પૂછતે હે હમારી યે હાલત કૈસી હે? ચુનાંચે દોનોં રસૂલુલ્લાહﷺ કી મુલાકાત કે લિએ ચલ પડે.જબ દોનોં હજરાત રસૂલુલ્લાહﷺ કી ખિદમત મેં હાજીર હુવે તો દાખિલ હોતે હી હઝરત હન્ઝલાહ (રદી) ને ફરમાયા યા રસૂલુલ્લાહ! હન્ઝલાહ તો મુનાફિક હો ગયા હઝરત હન્ઝલાહ (રદી) ને ફરમાયા યા રસૂલુલ્લાહ! જબ હમ આપ કે પાસ આતે હે તો હમારે દિલ કી કૈફિયત કુછ ઔર હોતી હે અલ્લાહ તાલા કા ધિયાન ઔર તસવ્વુર હોતા હે આખિરત કી ફિક્ર હોતી હે જન્નત ઔર જહન્નમ ગોયા હમારે સામને હોતે હે લેકિન જબ ઘર જાતે હે બીવી બચ્ચો સે મિલતે હે ઔર અપને દુનિયાવી કામ ધંદો મેં

મશગૂલ હો જાતે હે તો અક્સર બાતે ભૂલ જાતે હે.

જબ રસૂલુલ્લાહﷺ ને હઝરત હન્ઝલાહ (રદી) કી યે બાત સુની તો રસૂલુલ્લાહﷺ ને ફરમાયા કસમ હે ઉસ જાત કી જીસકે કબ્જે મેં મેરી જાન હે યાનિ (અલ્લાહ તાલા) અગર તુમ હમેશા એક હી હાલત મેં રહો યાની જિસ હાલત મેં તુમ મેરી મજલિસ મેં રહતે હો તો અલ્લાહ તાલા કે ફરિશ્તે તુમ સે બિસ્તરોં પર આકર મુસાફા કરે લેકિન એ હન્ઝલાહ યે વકત-વકત કી બાત હે યે નિફાક કી બાત નહીં કે કિસી વકત એક હાલત ઔર કૈફિયત જ્યાદા દિલ પર તારી રહતી હે ઔર કિસી વકત વો કૈફિયત બાકી નહીં રહતી લિહાઝા ઈસસે ઘબરાને કી કોઈ બાત નહીં ઔર યે કોઈ નિફાક કી બાત નહીં ઈસસે તુમ્હારા કોઈ નુકસાન નહીં.

હર વકત ખલિશ ઔર ખટક દિલ મેં રહના ચાહિએ

યે અજીબ ઓ ગરીબ હદીસ હે ઔર ઈસમેં ઈતને મજામીન છુપે હુવે હે -

પહલી બાત જો ઈસ હદીસ સે માલૂમ હોતી હે વો યે કે સહાબા (રદી) કો હર વકત ફિક્ર લગી રહતી થી કે પતા નહીં હમારી કિયા હાલત હે? ઈસી ફિક્ર કા નામ “તકવા” હે. હમારે ડૉ અબ્દુલ હાઈ (રહ) ફરમાયા કરતે થે “તકવા” કે માને હે “ખલિશ” ઔર “ખટક”

કે પતા નહીં મેરા યે અમલ દુરૂસ્ત હો રહા હે યા નહીં યે જો "ઈત્મિનાને કામિલ" હોતા યે બડા ખતરનાક મામલા હોતા હે આખરી વકત તક ઔર મરતે દમ તક આદમી કો યે ફિક્ર રેહની ચાહે કે પતા નહીં મેં સહી રાસ્તે પર હુ, યે સહી હે યા ગલત? યે ફિક્ર સહાબા (રદી) કો લગી હુવી થી ઔર ઈસી ફિક્ર ને ઉનકો બુલંદી કે કિસ મકામ પર પોહચા દિયા થા.

દૂસરા સબક ઈસ હદીસ સે યે મિલ રહા હે કે રસૂલુલ્લાહﷺ ને હઝરત હન્ઝલાહ (રદી) કો જો તસલ્લી દી ઈસસે યે બાત માલૂમ હુવી કે દીન કે અંદર દિલ કી જો કૈફિયત ઔર હાલત હે વો અસલ મકસૂદ નહીં હે બલ્કિ અસલ મકસૂદ અમલ હે અગર અમલ દુરૂસ્ત ઔર અલ્લાહ તાલા કી રાજા કે મુતાબિક હે તો "ઈંશાઅલ્લાહ" નજાત હોગી અબ આજ કલ જાહિલ પિરો ઔર ફકીરો ને યે બાત મશહૂર કર દી હે કે દિલ જારી હોના ચાહિએ ઔર દિલ ધડકના ચાહિએ યાદ રખે ઈસકા શરીઅત તરીકત ઔર તસવ્વુફ સે કોઈ તાલ્લુક નહીં અસલ મકસૂદ અમલ દુરૂસ્ત હોને ચાહિએ.

તીસરા સબક જો ઈસ હદીસ સે મિલા વો યે કે બ-જાહિર ઐસા લગ રહા હે કે જબ રસૂલુલ્લાહﷺ ને હઝરત હન્ઝલાહ (રદી) સે

ફરમાયા કે ‘અગર તુમ્હારી એક જૈસી હાલત હર વકત રહે તો ફરિશ્તે તુમ સે આકર મુસાફા કરે’ ઈસસે બાઝ લોગો કો ધોકા હો ગયા કે ઈન્સાન કી કામિલ હાલત વોહી હે કે જિસ મેં ફરિશ્તે ઉસ સે આકર મુસાફા કિયા કરે યાનિ આદમી અલ્લાહ તાલા કી યાદ મેં ઈસ દર્જા મશગૂલ વ મદહોશ રહે કે ઈસકો કિસી દૂસરી ચીઝ કા ખ્યાલ હી ન આયે બાઝ લોગ ધોકે મેં પડે હુવે હે.

ઈન્સાન કે લિએ ઈન્સાન રહના કમલ કી બાત હે, ફરિશ્તા બનના કમલ કી બાત નહીં

ખૂબ સમઝ લીજિએ મૌલાના યાકૂબ નનોતવી (રહ) ને ઈસ હદીસ કી તશરીહ મેં બડી અજીબ બાત ઈરશાદ ફરમાઈ હે યે બાત સહી નહીં કે વો કામિલ હાલત હે જિસમે ફરિશ્તે આકર મુસાફા કરે ઔર હઝરત હન્ઝલાહ (રદી) ઈસ વકત જિસ હાલત મેં થે વો નાકિસ (કમી) હાલત થી અગર ઉનકી હાલત નાકિસ થી તો ફિર હઝરત અબૂ બક્ર (રદી) કી હાલત કો ભી નાકિસ કહના પડેગા (નૌઝબિલ્લાહ) હાલા કે રસૂલુલ્લાહﷺ કે બાદ હઝરત અબૂ બક્ર (રદી) સે અફઝલ મખલૂક ઈસ દુનિયા મેં પૈદા હી નહીં હુવી, લિહાઝા યે હાલત જો ઈન દોનોં હજરાત કી થી વો કામિલ હાલત થી. ઈસલિએ કે રસૂલુલ્લાહﷺ કા યે ફરમાના કે ‘ફરિશ્તે આકર

તુમ સે મુસાફા કરે' કા મકસદ યે થા કે અગર હર વકત અલ્લાહ તાલા કી તરફ ધિયાન રહે ઔર કિસી ઔર તરફ ધિયાન હી ન જાએ તો ફિર તુમ ઈન્સાન નહીં રહોગે ફરિશ્તે બન જાવોગે ઔર ઈન્સાન કે લિએ કમલ કી બાત યહી હે કે વો ઈન્સાની તકાઝોં કે સાથ રહે અગર ફરિશ્તે બન જાયે તો યે કમલ નહીં બલ્કિ યે તુમ્હારા નુકસાન હે.

રસૂલુલ્લાહﷺ ને ઉનકો તસલ્લી દેતે હુવે ફરમાયા કે તુમ્હે ઘબરાને કી કોઈ ઝરૂરત નહીં ઈસલિએ કે તુમ ઈસ વકત જિસ હાલત મેં હો યહી તુમ્હારા કમલ હે ઔર યહી ઈન્સાનિયત કા કમલ હે ઔર જો ફરિશ્તો વાલી હાલત જિસમે કિસી ઔર ચીઝ કા ધિયાન હી ન આયે વો તુમ્હારે લિએ કમલ કી બાત નહીં હે વો ફરિશ્તો કે લિએ કમલ કી બાત હે તુમ્હારે લિએ કમલ યહી હે કે અલ્લાહ તાલા કી તરફ ભી ધિયાન રહે ઔર ઈસકે સાથ દૂસરે કામ ભી અંજામ દેતે રહો જો તુમ્હારે ફરાઈઝ મેં સે હે યાનિ અલ્લાહ તાલા કે હુકૂક કે સાથ બન્દોં કે જો હુકૂક તુમ્હારે સાથ વાબસ્તા કિયે હુવે હે ઉન્હેં ભી અદા કરતે રહો તો યે કમલ કી બાત હે ન યે કે તુમ ફરિશ્તે બન જાવો ઔર અલ્લાહ તાલા કે સિવા કિસી ઔર ચીઝ કા ધિયાન હી ન આયે.

ગલબૈ હાલ કી કૈફિયત મકસૂદ નહીં

યે જો બાઝ બુઝુર્ગો સે મન્કૂલ હે વો સુબહ સે શામ તક 'ઈસ્તિગરક' કી હાલત મેં રહતે થે યહાઁ ટક્કે અપને બચ્ચો તક કો નહીં પહચાનતે થે, જૈસે શૈખ અબ્દુલ કુદ્દુસ ગંગોહી (રહ) કે બારે મેં મશહૂર હે કે ઉનકે પાસ ઉનકે બચ્ચે આયે ઔર આકર સલામ કિયા તો આપ ને ઉન્હેં પહચાના નહીં ઔર ઉન બચ્ચો સે પૂછા કે તુમ કૌન હો? ઉન્હોંને કહા કે હમ આપ હી કે તો બચ્ચે હે તો યે અલ્લાહ તાલા કી યાદ મેં ઈસ કદર મસગુલ થે કે બચ્ચો કો ભી નહીં પહચાન રહે થે યે ગલબાયે હાલ કી કૈફિયત હે ઔર યે દીન મેં મકસૂદ નહીં હે યે હજરાત અપને ગલબાયે હાલ મેં માજુર હે ઔર યે કૈફિયત તમન્ના કરને કી ચીઝ નહીં હે તમન્ના કરને કી ચીઝ વો હી હે જો રસૂલુલ્લાહﷺ કી સુન્નત હે. રસૂલુલ્લાહﷺ પર કભી ઈસ્તિગરક નહીં તારી રહતા તમન્ના કરને કી ચીઝ ઔર ઈન્સાનિયત કા કમાલ યે હે કે જિહાદ ભી હો રહા હે ઔર રાત મેં નમાઝ કે લિએ ખડે હે ઔર પાવ મેં વરમ ભી આ રહા હે ઔર હઝરત આઈશા (રદી) કે સાથ દૌડ લગાઈ જા રહી હે યે હે કમલ ઔર યહી ઈન્સાનિયત કા તકાજા ભી હે લિહાઝા ઈસ બાત કી તમન્ના મત કરો કે ફરિશ્તે બન જાએ અરે આદમી બનને કી ફિક્ર કરે ઔર જબ આદમી બનને કી

ખ્વાહિશ ઔર ફિક્ર કરેંગે તો ઈન્સાનિયત કે જો તકાજે હે ઉનકો ભી અંજામ દેગા.

હર વકત અલ્લાહ તાલા કી તરફ ધ્યાન રહે

અલબત્તા ઈતની બાત ઝરૂરી હે કે કામ તો સબ કરો લેકિન અક્સર વકત અલ્લાહ તાલા કી યાદ ઔર ધિયાન રહે બસ યે હે મકસૂદ યે જો તરીકત ઔર તસવ્વુફ મેં રિયાઝતે ઔર મુજાહદત કરાયે જાતે હે ઉન સબ કી મંઝિલે મકસૂદ યહી હે કે અલ્લાહ તાલા સે નિસ્બત હાસિલ હો જાએ ઔર યે નિસ્બત કિયા હે? "નિસ્બત" યે હે કે અક્સર અવકાત અલ્લાહ તાલા કી તરફ ધિયાન રહે જિસ કો બાઝ હજરાત કસરતે ઝિકર ઔર દવામે ટાટ સે તાબીર કરતે હે ઝબાન સે કસરત કે સાથ અલ્લાહ તાલા કા ઝિકર હો ઔર દિલ મેં અલ્લાહ તાલા કા ધિયાન હો ઔર અલ્લાહ તાલા કી ઈબાદત મેં જ્યાદા વકત ગુઝરે ઔર કોઈ ગુનાહ સરજાદ ન હો બસ ઈસી કા નામ નિસ્બત હે. જબ યે નિસ્બત હાસિલ હો જાતી હે તો ફિર ઉસ શખ્સ કી યે કૈફિયત હો જાતી હે વો દફ્તર મેં કામ ભી કર રહા હે વો બીવી બચ્ચો સે હંસ બોલ ભી રહા હે ઔર દૂસરે દુનયાવી કામ ભી કર રહા હે લેકિન અલ્લાહ તાલા સે ઉસકા રિશ્તા ઔર તાલ્લુક ભી જુડા હુવા હે ઔર ઈસી કા નામ નિસ્બતે બાતિની હે ઔર ઈસી કો હુસૂલે નિસ્બત ભી કહતે હે.

ઈસી કો સૂફિયે કિરામ મુશાદા કહતે હે 'મુશાદા' કા મતલબ યે હે કે અલ્લાહ તાલા કી સિફાત ઔર અલ્લાહ તાલા કી યાદ દિલ મેં જમ જાના બાઝ લોગ મુશાદા કા યે મતલબ સમઝતે હે કે અલ્લાહ તાલા કા 'દીદાર' હાલાકે ઈસ દુનિયા મેં અલ્લાહ તાલા કો કોઈ નહીં દેખ સકતા ઔર કિસી ને નહીં દેખા હઝરત મૂસા (અલ) ભી નહીં દેખ પાએ લિહાઝા અલ્લાહ તાલા કો તો નહીં દેખ સકતે લેકિન અલ્લાહ તાલા કી તરફ ધિયાન બન-જાતા હે કે મેં જો કામ કર રહા હુ વો અલ્લાહ તાલા કી મર્ઝી કે મુતાબિક હો રહા હે યા નહીં? અલ્લાહ તાલા હમે ભી યે કૈફિયત ઔર ધિયાન નસીબ ફરમાએ આમીન.

દિલ કી સુઈ અલ્લાહ તાલા કી તરફ હો

યે કૈફિયત ઐસી હે જો કહને સુનને સે સમઝ મેં નહીં આતી લેકિન હોતા યે હે કે જબ ઈન્સાન કસરત સે અલ્લાહ તાલા કા ઝિકર કરતા હે ઔર અલ્લાહ તાલા કી ઈબાદત મેં લગા રહતા હે તો ફિર અલ્લાહ તાલા કી યાદ ઔર ધિયાન ઈન્સાન કે દિલ મેં પેવસ્ત હો જાતી હે યે એક કૈફિયત હે ઔર ઈન્સાન ઈસી મેં ચલ ફિર રહા હે ઔર દૂસરે કામ ભી કર રહા હે લેકિન ઉસકે દિલ કી સુઈ અલ્લાહ તાલા કી તરફ હોતી હે. જૈસે આપ ને કંપાસ દેખા હોગા ઈસકી સુઈ

હમેશા નાર્થ કી તરફ હોતી હે ઈસકો ચાહે જિસ તરફ ભી ઘુમાવો ફિરવો લેકિન ઈસકી સુઈ હમેશા નાર્થ કી તરફ હી હોતી હે ઈસી તરહ ઈસ દિલ કી સુઈ ભી અલ્લાહ તાલા કી તરફ મુદ જાતી હે ઔર આદમી કહી ભી જાએ ઔર આદમી કિસી ભી હાલત મેં હો ઔર ચાહે વો તન્હાઈ મેં હો યા લોગો કે દરમિયાન હો લેકિન ઉસકે દિલ કી સુઈ અલ્લાહ તાલા કી તરફ મુડી હુવી હે બસ ઈસી કા નામ નિસ્બતે બાતિના હે. અલ્લાહ તાલા હમ સબ કો યે નિસ્બત આતા ફાર્માં દે. આમીન.

હાથ કામ-મેં ઔર દિલ અલ્લાહ તાલા કી યાદ મેં

લેકિન ઈસ નિસ્બતે બાતિના કે યે મતલબ નહીં હે કે ઈસ્તિગરક તારી હો ગયા ઔર કિસી તરફ ધિયાન હી નહીં જાતા ઐસા નહીં બલ્કિ ઝરૂરત કે મુતાબિક દૂસરી ચિઝો કી તરફ ભી ધિયાન જાતા હે ઔર ઈન્સાન દૂસરે દુનિયાવી કામ ભી કરતા હે લેકિન દિલ કી સુઈ હમેશા અલ્લાહ તાલા કી તરફ લગી રહતી હે જૈસે કિસી ને કિયા ખૂબ કહા હે 'હાથ તો કામ કાજ મેં લગા હુવા હે લેકિન દિલ કા તાલ્લુક અલ્લાહ તાલા સે જુડા હુવા હે' બસ અલ્લાહ તાલા યે કૈફિયત આતા ફાર્માં દેતે હે ઔર યે કૈફિયત ન તો બયાં કરને સે હાસિલ હોતી હે ન સુનને સે હાસિલ હોતી હે. ઈસકી મિસાલ ઐસી

હે જૈસે કિસી શખ્સ કો અચાનક કોઈ પરેશાની યા ગમ લાહિક હો ગયા, મસલન બચ્ચા સખ્ત બીમાર હો ગયા અબ દિન રાત ઈસી પરેશાની મેં મુબ્તલા હે લેકિન ઈસી પરેશાની કે આલમ મેં ખાના ભી ખા રહા હે ઔર દૂસરે દુનિયાવી કામ ભી કર રહા હે લેકિન ઝહન ઈસી તરફ લગા હુવા હે કે બચ્ચા બીમાર હે, યા કોઈ ખુશી કી ખબર સુન લી ઔર ઉસકે નતીજે મેં ઈસકો ઈતની જ્યાદા ખુશી હુવી કે દિલ ઓ દિમાગ પર ખુશી છા ગયી ઔર અબ વો ઈસી હાલત મેં ખાના ભી ખા રહા હે લોગો સે મુલાકાતે ભી કર રહા હે લેકિન દિલ પર ખુશી કી એક કૈફિયત હે વો અપની જગહ પર બરકરાર હે.

ઝબાન પર ઝિકર પહલી સીડી (લૈડર) હે

બિલકુલ ઈસી તરહ અલ્લાહ કી યાદ અલ્લાહ કા ધિયાન દિલ મેં પેવસ્ત હો જાતા હે ઈસ વકત વો દુનિયા કે સારે કામ કર રહા હોતા હે લેકિન ઉસકે દિલ કી સુઈ અલ્લાહ તાલા કી તરફ લગી હુવી હોતી હે બસ યહી મકસૂદ હે ઈસકો ચાહે નિસ્બત કહ લો યા ઈસકો મુશાદા કહ લો યે સબ સૂફિયે કિરામ કી ઈસ્તિલાહટ હે લેકિન હઝરત થાનવી (રહ) ફરમાયા કરતે થે ઈન સબ ઈસ્તિલાહટ કે ફેરો મેં મત પડના. હાસિલ યે કે ઈન્સાન અલ્લાહ

તાલા કે ઝિકર કી પ્રૈક્ટિસ કરે ઔર ઉસકી પહલી સીડી (લૈડર) ઝબાની ઝિકર હે કે ચલતે ફિરતે ઉઠતે બૈઠતે અલ્લાહ તાલા કા ઝિકર જારી રહે જબ યે ઝિકર જારી રખતા હે તો આહિસ્તા-

આહિસ્તા વો ઝિકર દિલ કી તરફ મુન્તકિલ હોના શુરૂ હો જાતા હે. બાઝ લોગ કહતે હે સિર્ફ ઝબાન સે ઝિકર કરને સે કિયા હાસિલ? જબ દિલ મેં ઝિકર નહીં, બાત યે હે કે જબ તક ઝબાન પર ઝિકર નહીં હોગા તો ફિર દિલ મેં ભી ઝિકર નહીં આએગા, ઈસલિએ ઝબાન સે ઝિકર કરના યે પહલી સીડી હે ઈસલિએ ચલતે ફિરતે ઝિકર કરને કી આદત ડાલો મશક કરને સે યે ચીઝ હાસિલ હો જાયેગી 'ઈન્શાઅલ્લાહ'. અલ્લાહ મુઝે ભી ઔર આપ કો ભી ઈસ પર અમલ કરને કી તૌફીક આતા ફરમાએ. આમીન.